

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น

ประจำเดือนกันยายน 2569

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงโตเกียว

Office of Agricultural Affairs, Royal Thai Embassy, Tokyo

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. ดัชนีผลผลิตข้าว ณ กลางเดือนสิงหาคม 2569 พบ 43 จังหวัดมีระดับใกล้เคียงกับปีปกติ (1 กันยายน 2566)	2
2. กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น ซื้อคืนข้าวสารสำรองอีก 210,000 ตัน (3 กันยายน 2569)	2
3. ในเดือนกรกฎาคม 2569 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า (3 กันยายน 2569)	2
4. บริษัทผู้ผลิตธูปและสหกรณ์การเกษตร JA Zennoh ร่วมกันพัฒนาธูปที่ทำจากเปลือกมะม่วง (3 กันยายน 2569)	3
5. ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า ประจำเดือนสิงหาคม 2569 ลดลง 5 จุด เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (8 กันยายน 2569)	3
6. เกษตรกรเลิกอาชีพทำนาเพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ติดต่อกัน 4 ปี (11 กันยายน 2569)	4
7. กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น ตั้งกลุ่มส่งเสริมยุทธศาสตร์ฟู้ดเทค (12 กันยายน 2569)	4
8. พื้นที่ปลูกข้าวทนอุณหภูมิสูง คิดเป็นร้อยละ 18 ของข้าวสำหรับบริโภค (12 กันยายน 2569)	4
9. Mr. YANA Kazuo รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรญี่ปุ่น คนใหม่ (19 กันยายน 2569)	5
10. ราคาอาหารสัตว์ผสมของสหกรณ์ JA ปรับตัวสูงขึ้น 3200 เยนต่อตัน (19 กันยายน 2569)	5
11. สต็อกข้าวภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2569 (ประกาศ วันที่ 1 กันยายน 2569)	5

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 1 – 30 กันยายน 2569

1. ดัชนีผลผลิตข้าว ณ กลางเดือนสิงหาคม 2569 พบ 43 จังหวัดมีระดับใกล้เคียงกับปีปกติ (1 กันยายน 2566)

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ดัชนีผลผลิตข้าวปีการผลิต 2569 ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2569 โดยมี 19 จังหวัดที่มีดัชนีผลผลิตข้าวอยู่ในระดับ 99 – 101 หรือ “เทียบเท่าปีปกติ” เช่น จังหวัด Fukushima Ibaraki และ Tochigi 24 จังหวัดที่มีดัชนีผลผลิตข้าวอยู่ในระดับ 102 – 105 หรือ “ค่อนข้างดี” เช่น จังหวัด Hokkaido Niigata และ Yamagata และ 3 จังหวัดที่มีดัชนีผลผลิตข้าวอยู่ในระดับ 95 – 98 หรือ “ไม่ค่อยดี” เช่น จังหวัด Aomori Iwate และ Chiba

หากปริมาณผลผลิตสูงกว่าระดับใกล้เคียงกับปีปกติ คาดว่าปริมาณการผลิตจะเกินปริมาณการผลิตที่เหมาะสม คาดว่า MAFF จะประกาศปริมาณและช่วงเวลาการซื้อคืนข้าวสารสำรองในเร็ว ๆ นี้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น ซื้อคืนข้าวสารสำรองอีก 210,000 ตัน (3 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 2 กันยายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) เปิดเผยว่า จะซื้อคืนข้าวสารสำรองของรัฐบาลจำนวน 210,000 ตัน โดยเป็นข้าวผลผลิตปี 2568 และในวันที่ 18 กันยายนจะทำสัญญาโดยวิธีเฉพาะเจาะจงกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมการประมูลแบบมีเงื่อนไขว่า จะซื้อคืนข้าวสารสำรองของรัฐบาลภายใน 5 ปี ทั้งนี้จะไม่เปิดเผยราคา เนื่องจากในภาวะไม่เสถียรภาพของอุปสงค์และอุปทาน จึงมีความเห็นจำนวนมากว่า รัฐบาลควรเพิ่มปริมาณการซื้อคืน

ในปัจจุบัน ข้าวสารสำรองลดลงเหลือ 320,000 ตัน ขณะที่ปริมาณสำรองที่เหมาะสมอยู่ที่ 1 ล้านตัน ทั้งนี้ ปริมาณที่ซื้อคืนข้าวสารสำรอง จำนวน 210,000 ตันของผลิตปี 2569 และครั้งนี้ จำนวน 210,000 ตันของผลิตปี 2568 รวมเป็น 420,000 ตัน และรัฐบาลได้ปล่อยข้าวแล้ว จำนวน 590,000 ตัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. ในเดือนกรกฎาคม 2569 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า (3 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 2 กันยายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เปิดเผยข้อมูลมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในเดือนกรกฎาคม 2569 พบว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในภาพรวมอยู่ที่ 144,600 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า โดยชาเขียว เนื้อโค และข้าวเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนกรกฎาคม 2569

รายการ	มูลค่า (100 ล้านเยน)	เทียบกับกรกฎาคม 2568 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมสินค้าแปรรูป)	1,033	+12
-สินค้าเกษตรขั้นต้น	482	+21
-- สินค้าปศุสัตว์	113	+9
-- ธัญพืช	68	+11
-- ผักผลไม้	55	+24
-- อื่นๆ	206	+30
รวม	1,446	+12

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. บริษัทผู้ผลิตธูปและสหกรณ์การเกษตร JA Zennoh ร่วมกันพัฒนาธูปที่ทำจากเปลือกมะม่วง (3 กันยายน 2569)

บริษัท Nippon Kodo ผู้ผลิตธูปรายใหญ่ของญี่ปุ่น และสหกรณ์การเกษตรแห่งญี่ปุ่น JA Zennoh ได้ร่วมกันพัฒนาและจำหน่ายธูปที่ทำจากเปลือกมะม่วงของจังหวัด Miyazaki ซึ่งได้รับเสียงชื่นชมว่าเป็นธูปที่ทำให้เพลิดเพลินกับกลิ่นหอมของผลไม้ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตผลทางการเกษตรที่ผลิตในประเทศและส่งเสริมการผลิต ในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา Nippon Kodo เริ่มจำหน่ายธูปกลิ่นพีชขาว ผู้พัฒนาสินค้ากล่าวว่า ออกแบบโดยจินตนาการถึงเขตร้อน

ทั้งนี้ สินค้าดังกล่าว ราคาจำหน่ายอยู่ที่ 900 เยนต่อ 100 กรัม

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

5. ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า ประจำเดือนสิงหาคม 2569 ลดลง 5 จุด เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (8 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 7 กันยายนที่ผ่านมา องค์กรส่งเสริมการรักษาเสถียรภาพข้าวเปิดเผยว่า ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า (DI) ประจำเดือนสิงหาคม 2569 อยู่ที่ 16 เพิ่มขึ้น 1 จุด เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และในส่วนของดัชนีราคาข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้าอยู่ที่ 45 ลดลง 5 จุด เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ JA Kyosai News Online

6. เกษตรกรเลิกอาชีพทำนาเพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ติดต่อกัน 4 ปี (11 กันยายน 2569)

จากผลสำรวจของ Teikoku Databank พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเลิกอาชีพทำนาเพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ติดต่อกัน 4 ปี ซึ่งล้มละลายและเลิกกิจการในช่วงเดือนมกราคม–สิงหาคม 2569 อยู่ที่ 32 ราย สาเหตุมาจากต้นทุนการผลิตที่พุ่งสูงและการสูงวัยของเกษตรกร เกษตรกรรายหนึ่งกล่าวว่า หากราคาข้าวลดลง การเลิกทำนาจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น ในจำนวน 32 รายนี้ มี 4 รายที่มีหนี้สินตั้งแต่ 10 ล้านเยนขึ้นไป และผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในวัย 70 ปี

Teikoku Databank ชี้ให้เห็นว่า การขึ้นราคาข้าวเพียงอย่างเดียวไม่สามารถป้องกันการเลิกทำนาได้ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนเชิงนโยบาย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. กระทรวงเกษตรญี่ปุ่น ตั้งกลุ่มส่งเสริมยุทธศาสตร์ฟู้ดเทค (12 กันยายน 2569)

วันที่ 11 กันยายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) ได้จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมยุทธศาสตร์ฟู้ดเทค (Food Tech Strategy Promotion Group) โดยเชื่อมโยงและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การพัฒนาเทคโนโลยีไปจนถึงการขยายธุรกิจสู่ต่างประเทศ

ฟู้ดเทคเป็นหนึ่งใน 17 รายการของยุทธศาสตร์การเติบโตของประเทศญี่ปุ่น (Sanaenomics) โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้โรงงานพืช มีส่วนแบ่ง ร้อยละ 30 ของตลาดโลก และยอดขายอาหารโปรตีนจากพืช 3 ล้านล้านเยน ภายในปี 2583

ในการนี้ Mr.SUZUKI Norikazu รัฐมนตรี MAFF และ Mr.KIUCHI Minoru รัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจและการคลังเข้าร่วมพิธีเปิดกลุ่มดังกล่าว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. พื้นที่ปลูกข้าวทนอุณหภูมิสูง คิดเป็นร้อยละ 18 ของข้าวสำหรับบริโภค (12 กันยายน 2569)

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ในปี 2568 พื้นที่เพาะปลูกข้าวทนอุณหภูมิสูงอยู่ที่ 249,000 เฮกตาร์ คิดเป็นร้อยละ 18.2 ของข้าวสำหรับบริโภค ซึ่งมื่อ 10 ปีก่อน ร้อยละ 6 เท่านั้น ทั้งนี้ มี 13 จังหวัดที่ข้าวทนอุณหภูมิสูงคิดเป็นร้อยละ 30 ขึ้นไปของข้าวสำหรับบริโภค และในญี่ปุ่นตะวันตกมีบางจังหวัดที่สูงถึง ร้อยละ 70

เมื่อแยกรายจังหวัด จังหวัดซากะอยู่ที่ร้อยละ 67 โดยเริ่มปลูกพันธุ์ Hinata-maru ตั้งแต่ปี 2568 รองลงมาคือ Nagasaki คิดเป็นร้อยละ 50 และ Fukui คิดเป็นร้อยละ 45 ในญี่ปุ่นตะวันออก จังหวัด Tochigi อยู่ที่ร้อยละ 33 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับปีที่ก่อนหน้า โดยพันธุ์ Tochigino-hoshi ที่พัฒนาพันธุ์โดยสถานีทดลองเกษตรจังหวัด มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น

ในทั่วประเทศ พันธุ์ Kinu-musume มีพื้นที่ 25,000 เฮกตาร์ และพันธุ์ Nijino-kirameki ของสถาบันวิจัยแห่งชาติด้านเกษตรและอาหาร (NARO) มีพื้นที่ 16,000 เฮกตาร์

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. Mr. YANA Kazuo รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรญี่ปุ่น คนใหม่ (19 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 18 กันยายนที่ผ่านมา Mr. YANA Kazuo รัฐมนตรีเกษตรคนใหม่ได้จัดการแถลงข่าวในโอกาสเข้ารับตำแหน่ง โดยกล่าวถึงนโยบายข้าวว่า ตั้งเป้าที่จะเพิ่มการซื้อคืนข้าวสารสำรองของรัฐบาล และเพิ่มงบประมาณเพื่อเสถียรภาพด้านการจัดหาข้าว สำหรับตัวชี้วัดต้นทุนภายใต้กฎหมายระบบอาหาร จะกำหนดการก่อตัวของราคาให้เชื่อมโยงกับเสถียรภาพของอุปสงค์และอุปทาน ราคาข้าวที่ลดลงในปัจจุบันเป็นเรื่องน่าพอใจสำหรับผู้บริโภค แต่มีความเห็นว่าสิ่งที่เป็นภาระต่อผู้ผลิตควรได้รับการแก้ไขด้วยนโยบาย กล่าวอีกว่าต้องการนำประสบการณ์ที่ได้มีส่วนร่วมในการตรากฎหมายพื้นฐานด้านการศึกษาด้านอาหารมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้ได้รับความเข้าใจจากผู้บริโภค

Mr. YANA Kazuo อายุ 47 ปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 6 สมัย เขต Tochigi สำกัดพรรค LDP ได้รับตำแหน่งสำคัญในการเมืองต่างๆ เช่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยว (MLIT) และรัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (MEXT)

ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ได้แก่ Mr.KOTERA Hiroo อายุ 66 ปี สำกัดพรรค LDP สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตบัญชีรายชื่อแบบสัดส่วนเขต Kinki และ Mr.FUJIKI Shinya อายุ 59 ปี สำกัดพรรค LDP สมาชิกวุฒิสภา เขตบัญชีรายชื่อแบบสัดส่วน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. ราคาอาหารสัตว์ผสมของสหกรณ์ JA ปรับตัวสูงขึ้น 3200 เยนต่อตัน (19 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 18 กันยายนที่ผ่านมา สหกรณ์การเกษตรแห่งญี่ปุ่น JA Zennoh ประกาศว่าจะขึ้นราคาอาหารสัตว์ผสมสำหรับช่วงเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2569 โดยเฉลี่ยตันละ 3,200 เยนต่อตัน โดยผลผลิตข้าวโพดและถั่วเหลืองจากสหรัฐที่ไม่ดี ซึ่งเพิ่มขึ้นราคา 4 ไตรมาสติดต่อกัน ฝ่ายผลิตปศุสัตว์ของ JA Zennoh ชี้ให้เห็นว่า การพุ่งสูงของราคาธัญพืชในตลาดต่อไป อาจส่งผลต่อราคาในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2570 ได้

สำหรับราคาอาหารสัตว์ที่พุ่งสูงนั้น มีระบบชดเชยโดยรัฐบาล โดยจำนวนเงินจะแตกต่างกันไปตามภูมิภาค ประเภทปศุสัตว์ และยี่ห้อ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. สต็อกข้าวภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2569 (ประกาศ วันที่ 1 กันยายน 2569)

สต็อกข้าวภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2569 อยู่ที่ 1.62 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.7 ล้านตัน เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า ประกอบด้วย สต็อกข้าวของสหกรณ์การเกษตร JA ปริมาณ 1.17 ล้านตัน และอยู่ระหว่างการจำหน่ายที่ผู้ค้าส่งข้าว 0.45 ล้านตัน

แหล่งที่มา: เว็บไซต์ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF)